

2. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2 кн. – Кн. 2: Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади: Навч.-метод. посібник. – К.: Либідь, 2013. – 344 с.
3. Гапон Ю.А. Попередні дані про вивчення впливу традицій на соціальне виховання особистості // Рідна школа. – 2014. – № 5. – С. 18-21.
4. Коваль Л.Г., Зверева І.Д., Хлебик С.Р. Соціальна педагогіка / соціальна робота: Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 2015. – 392 с.
5. Коваль Л.Г., Зверева І.Д., Хлебик С.Р. Соціальна педагогіка: Навч. посібник. – К., 20014. – 392 с.
6. Соціальна педагогіка: Навч. посібник / За ред. А.Й.Капської. – К., 2011. – 264 с.
7. Соціальна робота / соціальна педагогіка (понятійно-термінологічний словник) / Під заг. ред. І.Д.Зверевої. – К.: Етносфера, 2014. – 119 с.
8. Чертова К. Соціальне виховання як предмет соціальної педагогіки // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2015. – № 1. – С. 26-29.

Ткачук А.

студентка,

Науковий керівник: Баштовенко О.А.

доцент,

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

ФАКТОРИ, ЩО ЗУМОВЛЮЮТЬ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК СОЦІАЛЬНОГО ЯВИЩА

В сучасних умовах все глибше постає питання ролі та значення фізичної культури як соціального явища. Появу будь-якого явища зумовлює і регулює розвиток суспільства, його історичні нариси та перспективи майбутнього розвитку. Фізичне виховання є продуктом зародження суспільної формації, в якій воно існує.

Дослідження показали, що найбільш активно впливали на формування соціальних систем фізичного виховання воєнні заходи [1].

По мірі свого розвитку воно набуває нових рис і стає соціальним явищем, яке має культурне, виховне і оздоровче значення і його використовують в політичних і релігійних цілях.

Таким чином, фізична культура представляє собою складне явище в умовах якого сучасне суспільство стає перед нами в якості елементу виховання і соціалізації особистості, формування потреб та в здоровому способі життя.

Розглядаючи фізичне виховання як явище соціальної сфери можна відокремити основні напрямки функціонування:

1. Продуктивна діяльність – узагальнення практичного досвіду, проведення досліджень, здійснення педагогічного процесу фізичного виховання. Задовольняє потребу в знаннях про процес фізичного виховання.

6. Фізичне виховання задовольняє потребу людини і суспільства в укріпленні здоров'я, підготовки до життєдіяльності і організації свого вільного часу.

7. Спорт – задовольняє потреби максимального вдосконалення фізичних можливостей та необхідних потреб для людини.

8. Фізична реабілітація – оптимізує процес відновлення, після травм, захворювань.

9. Валеологія – разом з гігієною потребує знань про здоровий спосіб життя.

Виявлення ролі фізичної культури в соціалізації особистості в нашій країні завжди було предметом інтенсивного дослідження вчених і пов'язувалося, насамперед, з осмисленням сутності фізичного виховання, а пізніше і фізичної культури в цілому.

Необхідно визнати, що в сучасному суспільстві місце фізичної культури і спорту в системі культурних цінностей поки що не відповідає її значенням як одного з найважливіших факторів соціалізації особистості. Усвідомлення фізичної культури і спорту, як суспільної і індивідуальної цінності, як одного із засобів соціалізації саме по собі може стати важливим імпульсом для виявлення і мобілізації резервів розвитку фізичної культури і спорту в нашій країні, появи нових тенденцій у формування суспільної свідомості та особистісних мотивацій, які сприяють активному освоєнню цінностей фізичної культури і спорту суспільством і особистістю.

Фізична культура і спорт все більше проникають в повсякденну життєдіяльність всіх верств населення [2]. З'являється нагальна необхідність проведення спеціальних наукових досліджень з метою вивчення ефективності впливу фізкультурно-спортивної діяльності на процес формування фізкультурних потреб, мотиваційно-ціннісних орієнтацій як окремої особистості, так і різних соціальних груп, серед яких найбільший інтерес для нас представляє студентська молодь.

Сьогодні можна вказати ряд світових тенденцій розвитку галузі фізичного виховання і спорту: постійне зростання числа тих, що займаються фізичною культурою, в тому числі і молоді, яке в європейських країнах, США, Японії, Австралії, Канаді і ряді інших країн досягло половини чи більше половини їх населення; випереджаючий розвиток масового спорту по відношенню до спорту вищих досягнень; зміна мотивів заняття фізичною культурою: все більше втрачає свою значимість мотив досягнення успіху та самоствердження і. в той же час, посилюються такі мотиви, як отримання задоволення, зміцнення здоров'я, гарна фігура і інші. Створення умов для спільних занять фізичною культурою всією сім'єю, використання цих занять для вирішення проблеми взаєморозуміння в сім'ї, для зміцнення здоров'я, для профілактики соціально-негативних явищ – необхідність існування в соціумі.

На жаль, доводиться визнати, що жодна з перерахованих позитивних світових тенденцій розвитку фізичної культури поки не стала характерною для нашого суспільства. Так у фізкультурно-спортивну діяльність сьогодні залучено лише 10-15% громадян.

Практика в Україні показує, що у значної кількості людей поняття «здорове життя», «здоров'я», на жаль, ніяк не асоціюються з поняттям «фізична культура», відповідно, можливості фізичної культури і спорту не використовуються в повній мірі.

Звичайно, тут великий вплив цілого ряду чинників: недостатнє фінансування сфери фізичної культури і спорту, як наслідок недооцінки ролі людського фактора у розвитку суспільства; руйнування старої системи

фізкультурно-спортивного руху; скорочення фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд, викликане економічними труднощами; збільшення вартості фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд, що зробило їх недоступними для населення; фактична відсутність цілеспрямованої пропаганди здорового способу життя і цінностей фізичної культури і спорту. Це призвело до того, що зараз фактично не сформований ідеал фізичного здоров'я, як найважливішої складової способу життя і суспільного престижу країни.

Невипадково науковці зазначають, що необхідно сформувати загальнонаціональну модель фізкультурно-спортивного руху і відродити у громадян Росії нову соціальну силу фізична культура як складова здорового способу та високої якості життя [3]. Фізична культура сприяє досягненню фізичної та духовної досконалості сучасної людини, виявляє резервні можливості для соціалізації у суспільстві, формуванню патріотичних почуттів у громадян та позитивного міжнародного іміджу держави.

В даний час стало загальновизнаним фактом, що пріоритет у всій роботі, пов'язаної з розвитком фізкультурно-спортивного руху, повинен бути відданий фізичній культурі та формуванню здорового способу життя студентської та робітничої молоді. Необхідно подолати весь комплекс невирішених питань, які визначають низьку фізкультурно-спортивну активність молоді, серед яких слаборозвинена матеріально-технічна база; відведений незначний об'єм навчального часу, на обов'язкові заняття з фізичного виховання; орієнтація педагогічної діяльності на кількісні показники; відсутність традицій сімейного фізичного виховання; неузгодженість дій органів соціальної сфери, освіти, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту.

Дослідження процесу соціалізації мають багаторічну історію. До теперішнього часу розроблено значну кількість теоретико-методологічних підходів до розуміння процесу соціалізації і затвердилася точка зору, що подальший розвиток може йти тільки шляхом контамінації теоретичних підходів.

Список використаних джерел:

1. Інноваційний підхід до фізичного виховання у формуванні спрямованості на здоровий спосіб життя / Баштовенко О.А., Ярчук Г.В. // Вища освіта України. – 2016. – № 2. – С. 60-65.
2. Андрєєва О.В. Фізична рекреація різних груп населення: монографія / О.В. Андрєєва. – Київ, 2014.
3. Інноватика, фізична культура в ВУЗі здоровий спосіб життя / Баштовенко О.А., Смакула О.І. // Молодь і ринок (ISSN International Centre, м. Париж). – 2016. – № 5. – С. 45-50.